

Van: Adviescommissie kunst en cultuur gemeente Bergen

Aan: College B & W gemeente Bergen

Betreft: definitief advies Subsidieaanvraag The Roaring Twenties – Museum Kranenburgh

4 juni 2020

Geachte college,

Bijgaand ontvangt u het definitieve advies van de kunstcommissie van de gemeente Bergen aangaande de subsidieaanvraag The Roaring Twenties van Museum Kranenburgh.

In de gemeentelijke begroting 2020 heeft de gemeenteraad van Bergen besloten voor 2020 een eenmalig subsidiebedrag van € 100.000,- te reserveren voor een tentoonstelling in Museum Kranenburgh.

Het museum heeft hiervoor het projectplan The Roaring Twenties ingediend. Dit moet volgens de aanvragers “een uitzonderlijk project worden dat de aantrekkelijkheid van Bergen breed uitstraalt.” Naar aanleiding van dit initiële projectplan heeft de adviescommissie een aantal vragen gesteld waar het museum een antwoord op gegeven heeft. Hieronder volgt het definitieve advies van de commissie.

Artistieke kwaliteit:

De adviescommissie is van mening dat The Roaring Twenties een aansprekend thema is voor een tentoonstelling in Museum Kranenburgh. Honderd jaar geleden is immers de kiem gelegd voor het kunstenaarsdorp Bergen. Spraakmakende kunstenaars werkten toen in Bergen die het ontstaan van de stroming ‘De Bergense School’ inluiden.

De adviescommissie heeft vertrouwen in het betrokken artistieke team in de persoon van curator Colin Huizing, Liesbeth in 't Hout en Wieki Somers. Daarmee wordt de verwachting van een kwalitatief goede tentoonstelling gewekt. Wel valt het de commissie op dat er zwaar geleund en vertrokken wordt op De Bergense School van 1920. De kunst van nu wordt daaraan verbonden en mee vergeleken, maar minder in deze tijd gepositioneerd. Op het gebied van design en mode is daar wel meer besef van deze veranderende tijd in het werk van nu. In de beeldende kunst zien we dat aspect in het projectplan nauwelijks terug.

De samenwerking van de diverse kunstdisciplines in 1 tentoonstelling, geeft ons inziens een absolute meerwaarde aan de uitstraling van dit project. Met het thema 'mode' kan een jongere doelgroep dan die doorgaans het museum bezoekt, getriiggerd worden om een bezoek te brengen. De keuze voor relatief jonge kunstenaars juicht de commissie eveneens van harte toe. Ook hiermee raak je de interesse van jongeren. Het licht van deze jonge kunstenaars op het werk van kunstenaars 100 jaar geleden, is een interessant vertrekpunt voor deze tentoonstelling.

De vergelijking van bijvoorbeeld kunstwerken of mode-uitingen van de twintiger jaren in de vorige eeuw en nu, kan verrassende inzichten opleveren.

De combinatie van kunst, mode en design spreekt de commissie erg aan. De vergelijking van kunstwerken, opvattingen, mode-uitingen, ontwerpprincipes uit de The Roaring Twenties met uitingen door (vernieuwende) kunstenaars anno 2020 kan een bijzondere kijk op onze huidige tijd opleveren. Verrassende inzichten, misschien zelfs het inzicht dat de problemen en oplossingen van toen, nu ook spelen.

Regionale uitstraling: De adviescommissie waardeert het feit dat eraan wordt gedacht om elke kern van de gemeente Bergen een eigen avond te geven in het programma. De commissie adviseert zelfs nog een stap verder te gaan. In het kader van publieksopbouw en -binding van inwoners met het museum, zeker na deze coronacrisis, zouden de bewoners wellicht in gelegenheid moeten worden gesteld om gratis de tentoonstelling te bezoeken.

Het thema biedt aanknopingspunten om de gemeente intensief bij te betrekken. Zodat het niet alleen leeft in het museum maar ook daarbuiten. Door de invalshoek mode zou gedacht kunnen worden aan samenwerking met de modewinkels in Bergen. Wij adviseren om in de randprogrammering diverse routes door het dorp op te nemen. Denk bijvoorbeeld aan een architectuurroute langs huizen van de Amsterdamse school. Of een gamespeurtocht voor jongeren.

De samenwerking met diverse organisaties in de gemeente die bovenlokaal werken, zoals International Music Sessions, Kunst10 Daagse en Cinebergen juicht de commissie toe. Hoewel door het verschuiven van de periode de Kunst10Daagse wellicht afvalt. De adviescommissie mist nog wel het vernieuwende aspect in deze samenwerkingsverbanden. Bij eerdere tentoonstellingen vonden de samenwerkingen ook op dit niveau plaats. De adviescommissie daagt de organisaties uit om hier nog een stap verder in de samenwerking te zetten.

Internationale uitstraling: De adviescommissie is van mening dat een tentoonstelling met het gekozen thema wellicht de aandacht trekt van buitenlandse toeristen die al in ons gebied verblijven maar dat het onvoldoende aantrekkingskracht heeft om enkel op basis van deze tentoonstelling naar onze gemeente af te reizen. Daarvoor is een grote aansprekende kunstenaarsnaam of bijzonder kunstwerk met internationale allure van belang. In dat kader bezien, zou Anton Corbijn, als de Kunst10daagse niet doorgaat, alsnog toegevoegd kunnen worden aan de tentoonstelling i.v.m. de naamsbekendheid en internationale uitstraling?

Voor een eventuele marketingcampagne in België en Duitsland zou contact moeten worden gezocht met Holland boven Amsterdam en/of de landelijke NBTC. Het gereserveerde marketingbudget is hiervoor wellicht ontoereikend. De adviescommissie zou het prijzenswaardig vinden als deze tentoonstelling landelijke aandacht en bezoekers gaat opleveren voor de gemeente.

Risicowaarschuwing: De tentoonstelling zou als vliegwiel kunnen werken voor toekomstige grote exposities met (inter) nationale uitstraling. Er zit echter ook een risico aan het feit om de tentoonstelling vanaf december 2020 t/m mei 2021 te plannen. Er kan een mogelijke 2^e (of 3^e) coronagolf over ons heen komen waardoor de realisatie van de tentoonstelling tot halt geroepen wordt. De commissie is echter ook van mening dat we energie moeten stoppen in opbouwende kunst- en cultuuractiviteiten en daar kan The Roaring Twenties zeker een belangrijke bijdrage aan leveren. Zodat er weer energie gaat stromen en Kunstenaarsdorp Bergen gaat bruisen van culturele activiteiten.

Begroting: de begroting oogt realistisch. De vraag die de begroting oproept zit in de post 'honoraria kunstopdrachten' die we inhoudelijk niet uitgewerkt zien binnen het projectplan en de aanvullende informatie. De commissie is de mening toegedaan dat een volgende keer bij het Mondriaan Fonds een grotere aanvraag voor een tentoonstelling met internationale allure gedaan kan worden.

Tot slot wil de adviescommissie nog de waardering uitspreken dat Museum Kranenburgh in staat is om met een, in vergelijking met Stedelijk Museum Alkmaar, relatief bescheiden subsidiebudget, jaarlijks rond de 70.000 bezoekers te trekken. Daarnaast waardeert de commissie het feit dat de gemeente Bergen het museum via een eenmalige impuls subsidie wil laten werken om te groeien naar grotere tentoonstellingen met een (inter) nationaal bereik van de regio en het in leven houden van de gemeente als 'kunstenaarsgemeente'.

Overige adviezen:

- De raad heeft eenmalig in 2020 een bedrag van € 100.000,- te beschikking gesteld. De adviescommissie pleit voor een vast budget incidentele subsidie voor kunst en cultuur die niet afhankelijk is van jaarlijkse goedkeuring door de gemeenteraad.
- Door de coronacrisis wordt de kunst- en cultuursector ongenadig hard getroffen. Ook in de gemeente Bergen. We vragen de gemeente oog te hebben voor de lastige positie van kunst en cultuur en financieel bij te springen waar nodig met bijvoorbeeld een noodfonds zodat de huidige culturele infrastructuur in stand gehouden wordt.
- Bovendien hoopt de commissie op het ontzien van de kunst en cultuur en cultuureducatie op het moment dat er de komende jaren bezuinigingen doorgevoerd moeten worden naar aanleiding van de coronacrisis.

We hopen u hiermee van voldoende advies te hebben voorzien om een wel afgewogen beslissing te maken voor het al dan niet toekennen van de subsidie aan deze tentoonstelling.

Met vriendelijke groet,

Namens de adviescommissie, kunst en cultuur gemeente Bergen:

Pietsjanke Fokkema

Hans Langeree

Tonneke Sengers

Karin Geelink (voorzitter)